

Postup školy při výskytu rizikového chování

Základní škola a Mateřská škola Čistá, okres Svitavy

Vypracovala: Mgr. Petra Šimáková
školní metodik prevence

1. POSTUP ŠKOLY PŘI VÝSKYTU ŠIKANY A AGRESE

Šikana se nemusí projevovat nutně násilím, kradením svačin a kapesného. Nic nedává důvod, aby byl jedinec ponižován, bylo mu vyhrožováno, byla omezována jeho osobní svoboda, či docházelo k ničení jeho věcí nebo tělesnému napadání. Při objevení problému (informace od rodičů, žáků, vlastním pozorováním) neprodleně nahlásit třídnímu učiteli a ten kontaktuje výchovnou poradkyni nebo metodičku prevence.

1. Odhad závažnosti, zda jde o počáteční stádium, pokročilé stádium, neobvyklou formu šikanování. Následné oznámení vedení školy, návrh řešení a vymezení rolí (kdo co bude dělat, nutnost jednotného postupu).

2. Rozhovor s informátory a obětí, diskrétnost! Důležité je chránit zdroj informací, rozhovor musí být proveden tak, aby o něm ostatní nevěděli (je nutné předpokládat pomstu agresorů). Z rozhovorů nutno pořídit zápis.

3. Nalezení vhodných svědků a následné ověření informací.

4. Individuální, případně konfrontační rozhovory se svědky - rozhovory individuálně, případná konfrontace při protichůdných informacích.

5. Ochrana oběti - zvýšit pozornost ve školním klimatu, zpřísnit dozory a časté nahlížení do třídy o přestávce.

6. Rozhovor s agresory, případně konfrontace mezi nimi.

7. A (agresor) - výchovná komise za účasti vedení školy, metodičky prevence, výchovné poradkyně, třídního učitele, zákonných zástupců, popř. odborníka. Seznámit rodiče s problémem, s projevy chování, které jsme zjistili až k udělení výchovných opatření. Z jednání provést zápis, který obsahuje (datum, strukturu,

závěr, podpisy všech zúčastněných, souhlas zákonných zástupců, že byli seznámeni a s navrhovanými řešeními souhlasí).

Výchovná opatření: - napomenutí, důtka třídního učitele, ředitelská důtka, snížená známka z chování , doporučení rodičům obětí i agresorů návštěvy v ambulanci ve SVP.

8. O (oběť) - rozhovor se zákonnými zástupci obětí za účasti třídního učitele, školní metodičky prevence, výchovné poradkyně, popř. vedením školy. Individuální setkání, seznámit zákonné zástupce se závěry zjištění, domluvit se na dalších opatřeních, na spolupráci a ochraně oběti.

9. Práce s celou třídou - uzavření celé záležitosti vedením školy ve třídě za přítomnosti třídního učitele, výchovné poradkyně, metodičky prevence. Výstupem práce se třídou bude nastavení pravidel, se kterými bude seznámen pedagogický sbor. Vztahy ve třídě se sledují dál.

Při jednání s rodiči dbají pedagogičtí pracovníci na taktní přístup a zejména na zachování důvěrnosti informací.

2. POSTUP ŠKOLY PŘI ODHALENÍ KOUŘENÍ

Školním řádem je kouření v prostorách školy zakázáno.

1. V případě, kdy je žák přistižen při konzumaci tabákových výrobků v prostorách školy nebo v době školního vyučování, či v rámci akcí školou pořádaných, je primárně nutné mu v další konzumaci zabránit.
2. Tabákový výrobek je třeba žákovi odebrat a zajistit, aby nemohl v konzumaci pokračovat.
3. Pedagogický pracovník dále postupuje podle školního řádu školy: o události sepíše stručný záznam s vyjádřením žáka (zejména odkud, od koho má tabákový výrobek).
4. V případě porušení zákazu kouření informuje třídní učitel zákonného zástupce nezletilého žáka. Žákovi jsou udělena výchovná opatření.
5. V závažných případech (zejména s ohledem na věk nebo chování dítěte) a jestliže se jednání opakuje, vyrozumí škola OSPOD.

3. POSTUP ŠKOLY PŘI ŘEŠENÍ ZÁŠKOLÁCTVÍ

1. Důsledně sledovat absenci žáků a postupovat podle školního řádu.
2. U rizikových dětí je důležité být ve spojení s rodiči, u starších dětí konzultovat s rodiči i omluvenky od lékaře.
3. Snažit se vysledovat, zda pro opakující se omluvenky není typická určitá pravidelnost (určité dny, hodiny, určitý vyučovací předmět apod.).
4. Spojit se při snaze odhalit příčiny s rodiči, popř. psychologem.
5. Je-li zjevnou příčinou záškoláctví pro dítě neúnosná školní situace, je potřeba navodit změnu, vytvořit plán pro dlouhodobé opatření, aby se situace zakrátko neopakovala.
6. Rozmáhá-li se ve škole záškoláctví ve velkém, je třeba spolupracovat s pedagogicko-psychologickou poradnou nebo se středisky výchovné péče.
7. Všímat si třídního kolektivu jako skupiny, sledovat jaké postavení má problémový žák.
8. Je-li podezření, že dítě má strach a bojí se svěřit nám (i rodičům), je na místě předat je do péče nezávislé osobě, např. psychologovi.
9. Pomoci dítěti k bezbolestnému návratu do třídy a k vyřešenému případu se již nevracet a nedávat najevo nedůvěru.
10. Domluvit se s rodiči na úzkém kontaktu, aby bylo případné další záškoláctví odhaleno v co nejkratší době.
11. Neomluvené i zvýšené omluvené nepřítomnosti sděluje třídní učitelka výchovné poradkyni. Při zvýšené omluvené nepřítomnosti ověřuje její

věrohodnost. Neomluvenou nepřítomnost do součtu 10 vyučovacích hodin řeší třídní učitel se zákonným zástupcem žáka formou pohovoru.

12. Při vyšším počtu neomluvených hodin (nad 10 hodin), řeší situaci ředitelka školy. Zákonní zástupci jsou pozváni do budovy školy doporučeným dopisem.

13. V případě, že neomluvená nepřítomnost žáka přesáhne 25 hodin, ředitelka školy zašle bezodkladně oznámení o pokračujícím záškoláctví s náležitou dokumentací příslušnému orgánu sociálně-právní ochrany dětí.

14. V případě opakovaného záškoláctví v průběhu školního roku, pokud již byli zákonní zástupci postiženi pro přestupek, je třeba postoupit v pořadí již druhé hlášení o zanedbání školní docházky Policii ČR, kde bude případ řešen jako trestní oznámení pro podezření spáchání trestného činu ohrožení mravní výchovy mládeže.

4. POSTUP ŠKOLY PŘI ŘEŠENÍ KRÁDEŽE

Krádeže, zejména mobilních telefonů, dalších elektronických zařízení, finančních obnosů jsou nejčastějšími formami protiprávního jednání, se kterými se lze v prostředí škol setkat.

Některé rádo by vtipné situace mezi žáky (schovávání předmětů, házení do koše apod.) mohou přejít až do zásadních problémů a přestupků.

Jak preventivně postupovat proti krádežím:

1. Upozornit žáky a jejich zákonné zástupce, že nošení cenných věcí (zejména věcí malých rozměrů) do školy je rizikové, může vést k jejich odcizení.
2. Vést žáky k tomu, aby dokázali protiprávní jednání rozpoznat, byli všímaví vůči svému okolí a v případě, kdy budou svědky takového jednání, ohlásili věc pedagogickému pracovníkovi školy.

Jak postupovat při nahlášení krádeže žákem:

1. Pečlivě se zabývat příčinami. Některé jsou významně polehčující (dítě je ke krádeži donuceno někým jiným, z koho má strach). Jindy může jít o případ vyžadující řešení v rámci odborné péče.
2. Preferovat nápravu vztahu mezi poškozeným a zlodějem – trvat na tom, aby zloděj věc vrátil přímo poškozenému, omluvil se a nabídnul za své chování nějakou kompenzaci.
3. Zákonné zástupce informovat vždy až poté, kdy budou přesně známy příčiny, které k takovému chování vedly, a to zejména v případě menších dětí.

4. Jestliže se jedná o škodu většího rozsahu, věc předat orgánům činným v trestním řízení (ohlásit na místní nebo obvodní oddělení Policie ČR), nebo poučit poškozeného žáka (jeho zákonného zástupce), že má tuto možnost.

5. Každou nahlášenou krádeží se zabývat, vyšetřit ji. Je to důležité poselství jak pro poškozeného, tak pro zloděje.

6. O krádeži a jejím šetření provést záznam, ze kterého budou jasně vyplývat všechny důležité skutečnosti: kdo – kdy – kde – jak – proč – čím...

5. POSTUP ŠKOLY PŘI ŘEŠENÍ VANDALISMU A NIČENÍ CIZÍHO MAJETKU

Ve školním prostředí se jedná o útoky na věci, které mají za následek jejich úplné zničení (ulomené části nábytku, prokopnuté dveře, utržené vodovodní kohoutky, zničené školní pomůcky, učebnice, části oblečení) nebo významné poškození (čmáranice a nápisy na zdech nebo školním nábytku, zničení malby, popsané a polité učebnice apod.)

Jak postupovat preventivně proti vandalismu:

1. Každý je odpovědný za škody, které svým jednáním způsobil, a proto po něm bude škola požadovat náhradu, jestliže škodu způsobil úmyslně nebo z nedbalosti.
2. Opakovaně s žáky komunikovat na téma ochrana majetku a zacházení s cizím majetkem.

Jak postupovat při zjištění vandalismu:

1. Zjistit příčiny a viníka (viníky) způsobené škody.
2. Náhradu úmyslně způsobené škody důsledně vymáhat po tom, kdo ji způsobil. Se zákonným zástupcem dohodnout způsob náhrady.
3. U škod, které se dají nahradit tak, že je opraví sám žák, preferovat tento způsob náhrady škody.
4. O způsobené škodě provést záznam, ze kterého budou jasně vyplývat všechny důležité skutečnosti: kdo – kdy – kde – jak – proč - čím...

V případě, kdy je způsobená škoda nepatrná nebo malá, je třeba věc oznámit rodičům tehdy, jestliže dítě věc poškodilo úmyslně a nejeví žádnou snahu o

nápravu. V případě škod většího rozsahu nebo škod na majetku někoho třetího (spolužák, cizí osoby v průběhu školní exkurze atd.) oznámit vždy rodičům.

Kde hledat rady a doporučené postupy?

- <https://www.e-bezpeci.cz/>
- <http://www.inkluzivniskola.cz>
- <http://www.prevence-info.cz/>
- <http://adiktologie.cz/>
- <http://www.msmt.cz/vzdelava>
ni/socialni-
programy/metodicke-
dokumenty-doporuceni-a-
pokyny

Rejstřík institucí a poskytovatelů primární prevence rizikového chování u žáků

Instituce	Jméno, profese	Kontakt
Krajský úřad Pardubického kraje Komenského 125 530 11 Pardubice	Mgr. Šárka Nováková krajská školská koordinátorka prevence rizikového chování	Tel.: 466 026 115
PPP Pardubice Sukova třída 1260 530 02 Pardubice	PaedDr. Jiří Knoll ředitel PPP, metodik prevence PPP	Tel.: 466 410 328 ppp.pce@seznam.cz
PPP a SPC Ústí nad Orlicí Královéhradecká 513 562 01 Ústí nad Orlicí	PhDr. Petra Novotná ředitelka PPP, metodik prevence PPP	Tel.: 465 521 296 info@pppuo.cz
Krajské centrum primární prevence Královéhradecká 513 562 01 Ústí nad Orlicí PhDr	PhDr. Petra Novotná, metodik prevence PPP	Tel.: 465 521 296 novotna@pppuo.cz
CCV Pardubice Mozartova 449 530 09 Pardubice	Mgr. Monika Jirásková ředitelka	Tel.: 466 301 173 jiraskova@ccvpardubice.cz
Sít' škol a školských zařízení v Pk	MŠ, ZŠ, SŠ, školní družiny, kluby, domy děti a mládeže, střediska volného času, základní umělecké školy, dětské domovy	Podrobné údaje lze nalézt v Evidenci škol a školských zařízení na stránkách Školského portálu Pardubického kraje www.klickevzdelani.cz
Středisko výchovné péče Svitavska Alfa Květná 40 572 01 Polička	Mgr. et Bc. Vlasta Pechancová	Tel. 723 089 261 svpsy@seznam.cz
Krajská hygienická stanice Pardubického kraje se sídlem v Pardubicích Mezi Mosty 1793 530 03 Pardubice-Bílé Předměstí	Mgr. Jana Nedbalová zdravotní politika a podpora zdraví	Tel.: 466 052 336 602 730 249 www.khspce.cz www.vychovakezdravi.cz

Obce a města Pardubického kraje	OSPOD	www.ospod.cz
Policie České republiky Krajské ředitelství Pardubického kraje Na Spravedlnosti 2516 530 47 Pardubice	mjr. Bc. Jitka Vavřínová por. Mgr. Hana Kaizarová – Svitavy	Tel. 974 561 202 jitka.vavrinova@pcr.cz Tel. 974 578 208 hana.kaizarova@pcr.cz
BESIP krajský koordinátor Tovární 1112 537 02 Chrudim	Ing. Otakar Švec, krajský koordinátor	Tel. 605 071 650 besip- pkk@cspds.cz
Český červený kříž Oblastní pracoviště Masarykovo nám. 1484 530 02 Pardubice	František Hanák	Tel. 722 207 125 cck.pardubice@seznam.cz
Hasičský záchranný sbor Teplého 1526 530 02 Pardubice	Kpt. Ing. Eva Kuthanová	Tel. 950 570 458 eva.kuthanova@pak.izscr.cz

Postup školy při výskytu rizikového chování pro školní rok 2025 / 2026 byl
projednán a schválen pedagogickou radou dne 28.8 2025.

Siglová Miloslava

Podpis ředitele školy

Mgr. Miloslava Siglová

Šimáková P.

Podpis školního metodika prevence

Mgr. Petra Šimáková